

**Aerodromi
Republike Srpske**

Tel. + 387 51 53 52 10
E-mail: info@bnx.aero
www.bnx.aero

Aerodromi Republike Srpske a.d.
Ljevčanska 141, 78250 Laktaši
Republika Srpska, BiH

**NOTE-ZABILJEŠKE
UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE PO KONSOLIDOVANOM OBRAČUNU
ZA 2023. GODINU**

April 2024. godine

INFORMACIJE O GRUPI

Preduzeće pod nazivom „Aerodrom Banja Luka“ osnovano je 1991. godine, da bi se kasnije u skladu sa članom 5. Zakona o državnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 3/95, 4/96, 21/96 i 3/97) sredinom 1995. godine, transformisalo u Osnovno državno preduzeće „Aerodromi Republike Srpske“ Banja Luka sa p.o. U skladu sa Zakonom o prodaji državnog kapitala („Službeni glasnik Republike Srpske, broj 24/98) i Zakonom o preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske, broj 24/98), a na osnovu Rješenja Osnovnog suda u Banjoj Luci od 28.11.2013. godine u registarskom ulošku broj 1-2513-00 dolazi do statusne promjene vlasničke transformacije prodajom državnog kapitala, i od tada preduzeće posluje kao akcionarsko društvo pod nazivom Preduzeće za usluge u vazdušnom saobraćaju „AERODROMI REPUBLIKE SRPSKE”, a.d. Banja Luka. Skraćeni naziv Preduzeća je "AERODROMI REPUBLIKE SRPSKE" a.d. Banja Luka.

Preduzeće je bilo registrovano na adresi Banja Luka Ul. Veselina Masleše broj 28, te je Rješenjem Suda broj U / I 2040/05 od 19.09.2005. god. promjenjena adresa i upisano novo sjedište u ulici Kralja Petra I Karađorđevića br. 111. Po sudskom rješenju br. 057-0-Reg-16-002578 od 15.03.2017. godine došlo je do promjene adrese preduzeća, Mahovljani bb, Laktaši. Po sudskom rješenju br. 057-0-Reg-23-001988 od 31.10.2023.godine došlo je do promjene adrese preduzeća, Ljevcanska 141, 78250 Laktaši. Preduzeću je od Republičkog zavoda za statistiku dodijeljen matični broj 01140167. Jedinствeni identifikacioni broj Poreske uprave Republike Srpske je 4400912460005. Isti broj je pri upisu u Registar carinskih obveznika, dok je ID broj kod Uprave za indirektno oporezivanje 400912460005. Osnovna djelatnost Preduzeća je 52.23 Uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju.

Preduzeće za usluge u vazdušnom saobraćaju „AERODROMI REPUBLIKE SRPSKE”, a.d. Banja Luka. 15.06.2016.godine osnovalo je preduzeće ARS TOURS D.O.O. registrovano na adresi Veselina Masleše 19, Banja Luka .

Preduzeće Ars Tours d.o.o je upisano u sudski registar pod brojrm 057-0-Reg-16-001202.

Osnovna djelatnost su djelatnosti TUR- OPERATORA-79.12. Preduzeću je od Republičkog zavoda za statistiku dodijeljen matični broj 01140167. Jedinствeni identifikacioni broj Poreske uprave Republike Srpske je 4404051780009, ID broj kod Uprave za indirektno oporezivanje je 404051780009.

Odgovorno lice u matičnom preduzeću za period poslovanja društva od 01.01 - 25.04.2023- Milan Račić a od 26.04.2023-31.12.2023. Natalija Trivić.

Odgovorno lice u zavisnom preduzeću „Ars Tours“ d.o.o. za period poslovanja društva

od 01.01 – 28.02.2023- Slađana Savanović a od 01.03.2023-31.12.2023. Hana Kunić.

Organi upravljanja

Organi preduzeća (prema odredbama Statuta) su :

- Skupština akcionara
- Nadzorni odbor
- Uprava

Upravu preduzeća čine: direktor i izvršni direktori

Direktor: Milan Račić od 01.01.2023 do 25.04.2023. godine

Natalija Trivić od 26.04.2023 do 31.12.2023. godine

Direktor Ars Tours d.o.o : Slađana Savanović do 28.02.2023. godine

Hana Kunić od 01.03.2023 - 31.12.2023. godine

Izvršni direktori: Mirjanić Vesna od 01.01 – 31.12.2023. godine

Dakić Dragiša od 01.01 – 31.12.2023. godine

Đukić Njegoš od 01.01 - 31.12.2023. godine

Članovi Nadzornog odbora preduzeća u toku 2023. godine:

Predsjednik: Matić Slaviša- od 01.01. do 04.09.2023. godine

Ivanović Božidar – od 05.09. do 31.12.2023. godine

Članovi:

1. Matić Slaviša – od 05.09. do 31.12.2023. godine,
2. Ivanović Zorislav – od 01.01. do 31.12.2023. godine,
3. Čolić Aleksandar – od 01.01. do 31.08.2023. godine,
4. Jež Vid – od 01.09. do 31.12.2023. godine,
5. Rade Pavlović – od 01.01. do 31.10.2023. godine,
6. Vlaisavljević Saša – od 01.11. do 31.12.2023. godine.

Odbor za reviziju:

Predsjednik: Bajić Saša

Članovi:

1. Baroš Ljiljana

2. Krunić Biljana

Direktor interne revizije: Ratković Danka

RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

3.1. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sačinjavanju finansijskih izvještaja Društvo je obavezno da se pridržava sledećih načela:

3.1.1. NAČELO STALNOSTI iz koga proizilazi da imovinski, finansijski i prinosni položaj društva kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju omogućuje poslovanje u neograničenom roku iz čega proizilazi privremenost i povremenost izvještavanja, kao i obaveznost procenjivanja po nabavnoj cijeni i cijeni koštanja osim u slučajevima primjena načela impariteta.

3.1.2. NAČELO DOSLEDNOSTI koje podrazumijeva da se način procenjivanja u dužem vremenskom razdoblju ne mijenja, a ako do promjene ipak dođe u Aneksu se iskazuje efekat promjene i obrazlaže razloga promjene.

3.1.3. NAČELO REALIZACIJE po kome se u bilansu uspjeha mogu uključiti samo realizovani (tržišno potvrđeni) dobiti.

3.1.4. NAČELO IMPARITETA (nejednake vrijednosti), koje zahtijeva bilansiranje imovine po najnižoj, a obaveza po najvišoj vrijednosti što ima za posljedicu odmjeravanja rashoda na više a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir obezvređenja (depresijacije) i rezervisanja nezavisno da li je rezultat dobitak ili gubitak.

3.1.5. NAČELO UZROČNOSTI PRIHODA I RASHODA po kome se uzimaju u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda (fakturisana realizacija) i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

3.1.6. NAČELO POJEDINAČNOG PROCJENJIVANJA IMOVINE I OBAVEZA pri čemu eventualna grupna procenjivanja radi racionalizacije proističu iz pojedinačnog procenjivanja.

3.1.7. NAČELO IDENTITETA BILANSA po kome bilans otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora da bude identičan zaključnom bilansu za prethodnu godinu.

4. PROCENJIVANJE IMOVINE

4.1. NEMATERIJALNA ULAGANJA se priznaju samo kada je vjerovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano mjerljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stečeni goodwill. Nematerijalna ulaganja se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti, Nematerijalna ulaganja se amortizuju u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcionalni metod amortizacije. U bilansu se nematerijalna ulaganja iskazuju po sadašnjoj vrijednosti.

4.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U nekretnine, postrojenja i opremu spadaju: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema, investicione nekretnine, nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi, avansi za nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi. U momentu nabavke ova imovina se vrednuje po nabavnoj cijeni. Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti građevinski objekti, postrojenja, oprema vrednuju se po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitka po osnovu obezvređenja). Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva. Nakon početnog vrednovanja kada knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od vladajućih tržišnih cijena na dan bilansa, vrši se procjena nekretnina, postrojenja i opreme ili putem ponovne nabavne cijene ili putem revalorizacije. Pozitivni efekti ove procjene povećavaju revalorizacionu rezervu, a negativni efekti smanjuju revalorizacionu rezervu, a ako revalorizacione rezerve nema, negativni efekat povećava rashod obezvređenjem imovine u bilansu uspjeha.

4.3. SREDSTVA KULTURE

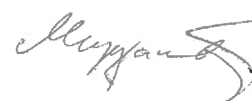
U sredstva kulture spadaju: sredstva kulture i sredstva kulture u pripremi i avansi za sredstva kulture. U momentu nabavke sredstva kulture se vrednuju po nabavnoj cijeni.

4.4. AMORTIZACIJA

Osnovica za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, izuzimajući zemljište je nabavna odnosno revalorizovana nabavna vrijednost. Metod obračuna amortizacije je lienarni tj. proporcionalni (paragraf 62 MRS 16 –Nekretnine, postrojenja i oprema).

Amortizacione stope nisu mijenjane u odnosu na prethodni period, a amortizacija je obračunata po sledećim stopama:

- Na nematerijalna ulaganja od 0 % (licence koje imaju neograničen vijek korištenja) do 33,33 %,
- Građevinski objekti od 1,5 % do 10 %,
- Računaraska oprema od 20 % do 25 %,
- Namještaj 12,5 %,
- Putnički automobili 15,5 %,

- Teretni automobili 14,3 %,
- Klime 16,5 %.

4.5. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U ostale dugoročne finansijske plasmane spadaju: dugoročni krediti u zemlji i ostali dugoročni finansijski plasmani. Dugoročni krediti i ostali dugoročni plasmani vrednuju se po knjigovodstvenoj vrijednosti.

4.6. ZALIHE I DATI AVANSI

U zalihe spadaju: zalihe materijala, zalihe robe i dati avansi.

Zalihe materijala, rezervnih dijelova, inventara sa jednokratnim otpisom i robe procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke. Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih dijelova, sitnog inventara i robe vrši se po prosječnoj nabavnoj cijeni. U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

4.7. SREDSTVA KLASIFIKOVANA KAO SREDSTVA NAMIJENJENA ZA PRODAJU

U sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju spadaju: stalna sredstva namijenjena za prodaju i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji. Stalna sredstva namijenjena prodaji su nabavljene nekretnine, postrojenja i oprema radi prodaje, a vrednuju se po nabavnoj vrijednosti.

Sredstva poslovanja koje se obustavlja su nematerijalna sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema dijela preduzeća čije se poslovanje obustavlja. Ova sredstva se vrednuju po sadašnjoj (neotpisanoj) vrijednosti.

Ako se sa stalne imovine prenose sredstva na sredstva namijenjena prodaji vrednuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti.

Ako početna vrijednost ovih sredstava ne odgovara tržišnoj cijeni umanjenoj za troškove prodaje vrši se procijenjivanje po poštenoj vrijednosti. Pozitivni efekti su prihodi od usklađivanja vrijednosti, a negativni efekti procjene su rashodi po osnovu obezvređenja. (paragraf 18,19 i 23 MSFI 5 -Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koja prestaju)

4.8. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja obuhvataju: potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova, druga kratkoročna potraživanja i porez na dodatu vrijednost. Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Potraživanja u stranoj valuti vrednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda, a negativne na teret finansijskih rashoda. Ukoliko postoji vjerovatnoća da preduzeće neće biti u stanju da

naplati sve dospjele iznose prema ugovorenim uslovima vrši se ispravka vrijednosti ovih potraživanja. Rukovodstvo preduzeća procjenjuje naplativost potraživanja. Definitivno nenaplativa potraživanja direktno se otpisuju na teret ostalih rashoda. Potraživanja od dužnika u stečaju i potraživanja koja nisu naplaćena za godinu dana od dana dospijea, indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda. Porez na dodatu vrijednost obuhvata plaćeni porez na dodatnu vrijednost koji nije kompenziran sa naplaćenim porezom na dodatu vrijednost.

4.9. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U kratkoročne finansijske plasmane spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koji dospijeva za naplatu do godinu dana i ostali kratkoročni finansijski plasmani. Kratkoročni krediti i kratkoročni finansijski plasmani od dužnika u stečaju kao i plasmani koji nisu naplaćeni za godinu dana od dana dospijea indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

4.10. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

U gotovinu i ekvivalente gotovine spadaju: gotovinski ekvivalenti –hartije od vrijednosti, poslovni računi, izdvojena sredstva, akreditivi, blagajna, ostala novčana sredstva i novčana sredstva čije je korištenje ograničeno ili vrijednost umanjena. Hartije od vrijednosti koje su neposredno unovčljive i plemeniti metali smatraju se gotovinskim ekvivalentima. Hartije od vrijednosti procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti a plemeniti metali procjenjuju se po vrijednosti izvedenoj iz cijena plemenitih metala na svjetskom tržištu. Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda, a negativne na teret finansijskih rashoda.

4.11. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja obuhvataju unaprijed plaćene troškove, potraživanja za nefakturisani prihod, razgraničene troškove po osnovu obaveza i ostala aktivna vremenska razgraničenja.

5. PROCJENJIVANJE PASIVE

U kapital spadaju: osnovni kapital, rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve), revalorizacione rezerve i neraspoređeni dobitak i gubitak do visine kapitala. Gubitak iz ranijih godina i tekuće godine je ispravka vrijednosti kapitala. Kapital i gubitak unose se u bilans u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti. Revalorizaciona rezerva datog sredstva prenosi se na neraspoređeni dobitak postepeno u visini razlike amortizacije obračunate po propisanim amortizacionim stopama na osnovicu po nabavnoj vrijednosti i amortizacije obračunate po istim amortizacionim stopama na osnovicu koju čini procjenjena-revalorizovana vrijednost i odjednom kada se to sredstvo potpuno amortizuje ili proda. Gubitak iz ranijih godina i tekuće godine do visine kapitala su ispravka vrijednosti kapitala.

5.2. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove restrukturiranja,
- rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za vjerovatne troškove.

Ova rezervisanja Društvo procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji tereti rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

5.3. DUGOROČNE OBAVEZE

U dugoročne obaveze spadaju: obaveze koje se mogu konvertovati u kapital, dugoročni krediti u zemlji i ostale dugoročne obaveze. Dugoročne obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenju vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

5.4. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U kratkoročne finansijske obaveze spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koje dospijevaju za plaćanje do jedne godine, kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale kratkoročne finansijske obaveze.

Kratkoročne finansijske obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenju vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Kratkoročne finansijske obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

5.5. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveze za učešće u dobitku i obaveze za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenju iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

Obaveze za porez na dodatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i po osnovu uvoza i nije plaćen fiskusu.

Marijan

5.6. TEKUĆE OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT

Tekuće obaveze za porez na dobit obuhvataju neplaćeni porez na dobit, međutim kako Preduzeće već dugi niz godina ne ostvaruje dobit, nema ni obaveza po osnovu plaćanja poreza na dobit.

5.7. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U pasivna vremenska razgraničenja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala pasivna vremenska razgraničenja. Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

6. SREDNJI KURS VALUTA I KOEFICIJENT REVALORIZACIJE

Srednji kurs važnijih stranih valuta je:

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2023.</u>
1 EUR	<u>1,95583</u>	<u>1,95583</u>

7. PRIHODI I RASHODI

7.1. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI

7.1.1. Poslovne prihode čine:

- prihodi od prodaje robe,
- prihodi od prodaje učinaka, u zemlji i inostranstvu,
- prihodi od aktiviranja i potrošnje učinaka priznaju po cijeni koštanja,
- prihodi od aktiviranja i potrošnje robe priznaju se po nabavnoj cijeni,
- promjena vrijednosti investicionih nekretnina
- prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, donacija, prihodi iz budžeta i drugih namenjenih izvora i drugi slični prihodi,
- prihodi od zakupnina, članarina, tantijema, prihodi iz namijenskih izvora finansiranja i ostali

7.1.2. Poslovne rashode čine:

nabavna vrijednost prodate robe, troškovi materijala za izradu, troškovi ostalog materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada i naknada zarada, troškovi proizvodnih usluga, troškovi

amortizacije i rezervisanja, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata. Svi rashodi se priznaju nezavisno od plaćanja.

7.2. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

7.2.1. Finansijske prihode čine: prihodi od kamata, prihodi od pozitivnih kursnih razlika, prihodi po osnovu efekata valutne klauzule i ostali finansijski prihodi.

7.2.2. Finansijske rashode čine: rashodi po osnovu kamata, rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika i ostali finansijski rashodi.

7.3. OSTALI PRIHODI I RASHODI

7.3.1. Ostale prihode čine: prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine, prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i ostali prihodi.

7.3.2. Ostale rashode čine: rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine, rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i ostali rashodi.

7.4. DOBICI I GUBICI UTVRĐENI DIREKTNO U REZULTATU

7.4.1. Dobici utvrđeni direktno u kapitalu su: dobiti po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima i ostali dobiti utvrđeni direktno u kapitalu.

7.4.2. Gubici utvrđeni direktno u kapitalu su ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu.

7.5. POREZ NA DOBITAK

Porez na dobitak obračunava se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srpske. Poreska osnovica utvrđuje se poreskom prijavom a poreska stopa je 10%. Poreski propisi Republike Srpske ne omogućuju da se poreski gubici iz tekuće godine mogu knjižiti kao osnov za povraćaj plaćenog poreza u prethodnoj godini. Međutim, gubici iz tekuće godine mogu se preneti na račun dobitaka iz budućih perioda, ali ne duže od pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Finansijski izvještaji su sačinjeni i prezentovani u skladu sa relevantnim Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja i fer prezentacije.

SKRAĆENA ŠEMA BILANSA STANJA

NOTA BR. 1.

Strukturu ukupnih sredstava u konvertibilnim markama čine:

	2023. godina	2022. godina
Stalna sredstva	25.970.404	25.824.368
Tekuća sredstva	932.582	1.574.259
Stanje na dan 31.12.	26.902.986	27.398.627

Stalna sredstva su se povećala u odnosu na prethodnu godinu za iznos ulaganja u građevinske objekte i opremu u periodu korištenja.

Do smanjenja tekućih sredstava je došlo usljed smanjenja potraživanja od kupaca i smanjenja gotovinskih ekvivalenata. Ako se izvrši poređenje gore iskazanih pokazatelja evidentno je da je u poslovnim knjigama Preduzeće u 2023. godini u odnosu na 2022. imalo kontinuiranu naplatu potraživanja. Činjenica je, da je u periodu 2021/2022 urađena ispravka i obezvređenje svih spornih i zastarjelih potraživanja.

NOTA BR. 2.

Strukturu stalnih sredstava u konvertibilnim markama čine:

	2023. godina	2022. godina
Građevinski objekti	16.134.604	16.441.293
Oprema i postrojenja	2.531.334	2.588.959
Zemljište	6.313.532	6.313.532

Nematerijalna ulaganja	273.080	285.481
Avansi-invest.nekt. u pripremi	717.854	195.103
Ukupno	25.970.404	25.824.368

Ako se izvrši poređenje gore iskazanih pokazatelja evidentno je da je u poslovnim knjigama preduzeća u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu vrijednost stalne imovine (građevinski objekti, oprema i postrojenja) veća, jer je povećana i vrijednost građevinskih objekata u izgradnji odnosno u pribavljanju, za osnovna sredstva koja nisu stavljena u funkciju ili nije pribavljena potpuna dokumentacija za aktiviranje.

Nove nabavke nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrijednosti na dan bilansiranja, umanjeno za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se obračunava po proporcionalnoj metodi, počevši od prvog narednog mjeseca od datuma stavljanja sredstva u upotrebu, dosljedno primjenjujući stope amortizacije iz Nomenklature koja je sastavni dio Pravilnika o primjeni Zakona poreza na dobit. Izdaci po osnovu tekućeg održavanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

NOTA BR.3.

Podaci o stanju na računima nabavne vrijednosti ispravke vrijednosti, sadašnje vrijednosti nekretnina, postrojenja, opreme, avansa, osnovnih sredstava u pripremi i dugoročnih plasmana prikazana su u sledećoj tabeli.

	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost
Nematerijalna ulaganja	1.125.803	852.723	273.080
Zemljište	6.313.532	-	6.313.532
Građevinski objekti	17.151.793	1.017.189	16.134.604
Oprema	11.063.827	8.532.493	2.531.334
Avans za inv.nekr.u pripremi	717.854	-	717.854
UKUPNO	36.372.809	10.402.405	25.970.404

NOTA BR.4.

Struktura tekućih sredstava

Pozicija	2023. godina	2022. godina
Zalihe	298.712	325.058
Dati avansi	42.399	42.037
Kratkor.potraživanja	237.492	596.403
Kratkoročna razgraničenja	950	950
Gotovina i ekvival.	303.173	534.119
Porez na dodatnu vrijednost	49.856	75.692
Stanje 31.12.	932.582	1.574.259

Gotovina i gotovinski ekvivalenti prikazani u izvještaju centralne popisne komisije I bruto bilansu sa 31.12.2023. godine se razlikuje za iznos 17.448,61 KM koji se odnosi na promet nakon urađenog popisa, tj.za period 28.12-31.12.2023. godine. Polog sredstava na račun privrednog društva je izvršen 04.01.2023. godine.

Primjenom MSFI 9, a prema izvještaju o obezvrjeđenju potraživanja ovlaštenog procjenitelja na dan 01.01.2023. i 31.12.2023. utvrđena su obezvrjeđenja potraživanja.

Efekat u iznosu 19.275,00 je uticao na smanjenje ispravke potraživanja, I samim tim I na smanjenje gubitka prethodnih godina .Iznos od 4.725,40 je direktno priznat na trošak a iznos 19.275,00 je priznat na prihod od obezvređenja potraživanja od kupaca.

Efekti izvještaja o obezvrjeđenju potraživanja prema MSFI 9 na dan 31.12.2023. su imali rezultat priznavanja prihoda od dobitaka od ranije umanjenih potraživanja u iznosu od 19.275 KM I priznavanje gubitaka od usklađivanja vrijednosti potraživanja u iznosu 4.725,40 KM, što u prebijenom saldu iznosi 14.549,60 KM u korist prihoda.

NOTA BR.5

Struktura kapitala data je u sledećoj tabeli

	2023. godina	2022. godina
Akcijski kapital	10.125.725	10.125.725
Otkupljene sopstvene akcije	-	(764.390)
Ostale rezerve	821.818	821.818
Revalorizacione rezerve	11.124.827	11.512.391
Nerasporedjeni dob.ran god .	797.104	395.637
Neraspoređena dobit tekuće godine	-	21.693
Gubitak do visine kapitala	(6.357.061)	(5.430.141)
Gubitak tekuće godine	(-1.757.890)	(583.726)
Ukupno:	14.754.523	16.099.007

Dio neraspoređenog dobitka tekuće godine odnosi se na ukidanje revalorizacionih rezervi koje su priznate u 2022. godini na osnovu elaborate o procjeni imovine u iznosu od 387.563 KM. Prema MRS 16, iznos realizovane rezerve čini razlika između amortizacije zasnovane na realizovanom iznosu sredstava i amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

Dio neraspoređenog dobitka tekuće godine odnosi se na dobitak od prodaje sopstvenih akcija u iznosu od 400.895 KM. Izvršena je emisiona prodaja sopstvenih akcija u paketu od 1.329.378 akcija na sljedeći način:

-34700 akcija po cijeni od 0,36 KM što je u konačnom iznosu 12.492,00 KM

-1.294.678 akcija po cijeni od 0,30 KM što je u konačnom iznosu 388.403 KM

Osnovni kapital društva se smanjio za iznos **od 363.494 KM**, kao razlika između prodajne cijene akcija na dan prodaje I dana bilansa 31.12.2022 godine (764.390-400.895= 363.495 KM, što je direktno knjiženo na gubitak ranijih godina do visine kapitala).

Ukupan gubitak matičnog preduzeća tekuće godine iznosi **1.741.683 KM**.

Ukupan gubitak zavisnog preduzeća tekuće godine iznosi **16.206 KM**

Ukupan gubitak za 2023.godinu iznosi 1.757.889 KM

Ostale promjene na kapitalu su u skladu sa MSFI 9, a prema gore navedenim iznosima u Noti br.4 koji su direktno uticali na povećanje gubitka ranijih godina.

Na dan 31.12.2023. godine bilo je ukupno 660 akcionar, dok je struktura vlasništva 6 najvećih akcionara bila sledeća:

	Broj akcija	Učešće u osnovnom kapitalu (%)
Akcijski fond RS, a.d. Banja Luka	6.550.417	64,69%
PREF a.d. Banja Luka	2.292.464	22,64%
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	503.784	4,98%
DUIF Management Solutions, Banja Luka	134.568	1,33%
Todorović Dejan	109.407	1,08%
Žigon Iztok	108.072	1,07%
Ostalih 654 akcionara	427.013	4,21%

Prodajom sopstvenih akcija došlo je i do promjene u vlasničkoj strukturi akcionara, na način da je PREF a.d. Banja Luka otkupio od Aerodroma RS a.d. cjelokupan paket sopstvenih akcija i samim tim povećao svoje učešće u kapitalu na 22,64%.

NOTA BR.6.

Dugoročna rezervisanja sa 31.12.2023. godine iznose 964.050 KM ista se odnose na obaveze koje se mogu konvertovati u kapital prenesene iz JP- Aerodrom Trebinje.

NOTA BR.7.

Kratkoročne obaveze I krat.rezervisanja na dan 31.12.2023. iznose **6.232.126 KM**

Obaveza prema dobavljačima	2.002.552
Obaveze za zarade zaposlenih	340.179
Obaveze za poreze i doprinose i dr.	13.474
Druge obaveze	39.597
Obaveze za porez na dobit	-
Obaveze iz specifičnih poslova	16.200

Obaveze po kreditu-IRB	644.219
Kratkoročna razgraničenja	3.168.699
Porez na dodatnu vrijednost	7.206
UKUPNO:	6.232.126

Dugoročne obaveze na dan 31.12.2023. **5.916.337** godine iznose:

Dugoročne obaveze -IRB	4.949.621
Dugoročne obaveze –p.p.lica	2.666
Ostale obaveze i razgraničenja	964.050
Ukupno:	5.916.337

Ukupne obaveze na dan 31.12.2023. iznose 12.148.463 godine

NOTA BR.8.

Saldo na kontu pasivnih vremenskih razgraničenja u iznosu 2.607.307 KM odnosi se na primljena sredstva od Vlade RS – donacija za rekonstrukciju piste u iznosu od 3.000.000 KM iz 2006. godine, umanjena za iznos 75.000 koji su preneseni na prihode, i na kapitalni grant iz 2021. godine u iznosu 907.000 umanjen za iznos amortizacije 12.347 KM.

Saldo na kontu pasivnih vremenskih razgraničenja u iznosu od 261.438 odnosi se na rezervaciju sudskih sporova prema nalazu advokata, a po osnovu pokrenutog spora sa BHDC-a u iznosu 133.486,00 KM ili u visini 50% vrijednosti spora, kao i rezervisan iznos na osnovu presude iz radno pravnih odnosa u iznosu 51,794 KM.

Prema preporuci advokata na kraju 2023. godine izvršena je rezervacija dodatnih 50% iznosa po drugom parničnom postupku koji se vodi po tužbenom zahtjevu Ministarstva komunikacija i transporta, Direkcija za civilno vazduhoplovstvo u iznosu od 65.658 KM i rezervisan je iznos od 10.500,00 KM po osnovu presude iz radno pravnih odnosa.

Na kontu pasivnih vremenskih razgraničenja je i saldo odloženih prihoda po osnovu donacije opreme koju su donirala druga pravna lica u ukupnom iznosu 26.951,43 KM, čija se analitika vodi u registru osnovnih sredstava.

SKRAĆENA ŠEMA BILANSA USPJEHA

NOTA BR.9.

Prihod od prodaje čine:

	2023. godina	2022. godina
Prihod od prod.na dom.i ino	1.179.914	2.252.728
Prihod od prodaje usluga	2.218.233	1.483.818
Prihod od donacija	95.344	95.952
Prihodi od subvencija I grantova	1.123.000	2.200.000
Prihodi od refundacija	11.299	15.892
Prihodi od zakupnina	79.540	74.660
Prihodi od namj.izvora finansiranja	79.034	2.869
Ukupno	4.795.311	6.125.919

Do smanjena prihoda od prodaje kerozina na domaćem I ino tržištu je došlo iz razloga jer je preduzeće Zbog niza problema u nabavci mlaznog goriva I dotrajale opreme odlučilo da opslugu vazduhoplova kerozinom povjeri trećem licu uz naplatu naknade za korištenje manevarskih površina.

Subvencija iz budžeta Republike Srpske nakon usvojenog rebalansa budžeta smanjena je sa planiranih 2.200.000,00 KM na 1.123.000,00 KM što je značajno uticalo na negativno poslovanje.

NOTA BR.10.

Strukturu finansijskih prihoda I ostalih nepomenutih prihoda čine:

	2023. godine	2022. godine
Prihod od kamata	1	00,00
Neto dobiti od usklađivanja	14.549	81.868

vrijednosti finansi. sredstava		
Ostali nepomenuti prihodi	32.294	17.079
Prihodi po osnovu promjene račun.politika I ispravke greške iz ranij.god.		1.670
Ostali fin.prihodi	-	1.139
Ukupno	46.844	101.756

Ukupni prihodi na kraju obračunskog perioda iznose **4.842.155 KM**

NOTA BR.11

Struktura ukupnih rashoda je:

	2023. godina	2022. godina
Poslovni rashodi	6.396.393	6.649.740
Finansijski rashodi	53.086	42.211
Ostali Rashodi	142.241	45.852
Rashodi po osnovu obezvređenja imovine		
Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	8.324	49.698
Ukupno	6.600.044	6.787.501

Ukupni rashodi na kraju obračunskog perioda iznose **6.600.044 KM**

Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina se odnose na efekte knjiženja izvještaja obezvrjeđenja potraživanja.

NOTA BR.12

Nabavna vrijednost prodate robe iznosi:

	2023. godina	2022. godina
Nab.vrijed.prod.robe-kiosk	296.896,08	294.693
Nab.vrijed.prod.robe-bife	254.015,77	83.029
Nab.vrije.pr.rob-avio gorivo	30.598,20	1.357.072

Nab.vri.pr.robe-teč za odled	24.756,25	319
Nab.vrijed.prod.r. pjenilo	0	
Ukupno	606.266,30	1.735.113

NOTA BR.13.

Troškovi materijala rezervnih dijelova, ostalog materijala, goriva i energije obuhvataju :

	2023. godina	2022. godina
Troš.materij.i režijski mat.	295.348	190.971
Troš.elekt.energ.goriva,lož ulja	161.118	133.755
Ukupno	456.466	324.725

NOTA BR.14.

Troškovi bruto zarada i naknada zarada obuhvataju:

	2023. godina	2022. godina
Troškovi bruto zarada	2.611.947	2.163.319
Troškovi bruto naknada	528.453	408.345
Nanada. član.NO i REV	54.373	54.372
Ostali lični rashod	67.153	37.270
Ukupno	3.261.926	2.663.306

Troškovi bruto zarada i naknada su povećani zbog povećanja broja zaposlenih u toku 2023 godine.

NOTA BR.15.

Troškovi neproizvodnih usluga:

	2023. godina	2022. godina
Troš.neproiz.usluga	159.581	107.545
Troš.reprezentacije	31.906	24.827
Troš.premija osiguranja	83.733	45.602
Troš.platnog prometa	26.420	20.983
Troš. članovima udruž.	2.412	2.217
Ostali nematerijalni troškovi	21.500	42.420
Troš. poreza	10.058	7.045
Ukupno	335.610	250.639

Troškovi proizvodnih usluga:

	2023. godina	2022. godina
Troš.transportnih usluga	193.567	194.835
Troš. održavanja	159.475	140.981
Troš.zakup.pos.i kanc.prostor	38.657	39.316
Troš. reklama I prop.oglasi ,prosp.rekl.	24.142	38.385
Troškovi špediterskih usluga	3.096	2.529
Troškovi komunalnih usluga	18.736	14.418
Proiz.usluge po ugovoru o djelu	171.272	161.142
Troškovi ostalih usluga	49.872	59.070
Ukupno	658.817	650.676

Troškovi amortizacije iznose 1.000.721 KM. Obračun amortizacije se vrši elektronskim putem (programski). Troškovi amortizacije iz donacije 7.998 KM.

BILANS TOKOVA GOTOVINE

NOTA BR.16.

Ukupan priliv gotovine u periodu od 01.01-31.12.2023. iznosi 7.645.737 KM a struktura priliva je:

	2023. godina	2022. godina
Priliv iz poslovne aktivnosti	3.934.364	3.434.459
Priliv od kamata		
Priliv iz aktivnosti finansiranja	1.281.333	2.210.445
Prilivi od kupaca I primljeni avansi u inostranstvu	1.750.197	2.687.264
Ostali	278.948	195.726
Priliv od dugor.plasm.		0,00
Ukupno	7.645.737	8.527.894

NOTA BR.17.

Ukupan odliv gotovine u 2023. Godini iznosi 7.876.683 KM, struktura je sljedeća

	2023. godina	2022. godina
Odliv po osnovu pl.dobavlj.	1.341.275	2.315.049
Odliv po osnovu isplata dobavlj. i dati avansi u inostr.	1.927.774	4.110.524
Odliv po osnovu pl.zapos.	3.714.278	2.418.192
Odliv po osnovu kamata	46.231	29.180
Ostali odlivi	66.388	175.296
Odlivi po osnovu krat.kredita	371.490	201.355
Odlivi za porez na dobit	2.207	-
Odlivi po osnovu kupovine	115.316	

nekretnina , postr.opreme		
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	291.724	
Ukupno:	7.876.683	9.249.596

Gotovina na kraju obračunskog perioda iznosi **303.173 KM**

NOTA BR.18.

Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe, ostali rashodi

	2023. godina	2022. godina
Troškovi sudskih sporova Ars Tours d.o.o	853,00	9.616
Troškovi rez. po sudskim sporovima iz radnih odnosa	10.500	51.793
Troškovi rezervisanja po sudskim sporovima BHDCA	65.658	133.486
Ostali rashodi	131.286	35.661
Ukupno	208.297	230.556

Ostali rashodi u 2023.godini u iznosu od 131.286 KM najvećim dijelom se odnose na troškove naknade štete po osnovu sporazumnog raskida ugovora o kupoprodaji pokretne imovine I pomoć Sindikalnoj organizaciji.

NOTA BR.19.

Uslovna potraživanja po osnovu primjenih garancija u ukupnom iznosu od 244.756,37KM obuhvataju:

- Primljena garancija Marković Invest u iznosu od 85.129,19 KM
- Primljena garancija Delta MD 133.416,28 KM
- Primljena garancija Migros D.O.O 3.954,90 KM
- Primljena garancija 22.256,00 KM

Uslovne obaveze po osnovu datih instrumenata obezbjeđenja plaćanja u ukupnom iznosu 6.331.985,17KM, odnose se na garancije po osnovu zajma od IRB-a, a obuhvataju:

- Date mjenice u iznosu od 1.481.985,17 KM
- Date garancije u iznosu od 4.850.000,00 KM

NOTA BR.20.

Za obračunski period : 01.01-31.12.2023.godine u bilansu uspjeha iskazan je sljedeći rezultat:

UKUPNI PRIHODI	4.842.155 KM
UKUPNI RASHODI	6.600.044 KM
GUBITAK	-1.757.889 KM

Napominjemo da u odnosu sa povezanim pravnim licem Ars Tours d.o.o. nismo imali transakcija na koje bi se odnosile transferne cijene.

Note sačinila

Snježana Vučenović

Snježana Vučenović

Izvršni direktor za ekonomske poslove

Vesna Mirjanić

Vesna Mirjanić